

Sygn. akt II Cz 45/14

POSTANOWIENIE

K., dnia 20 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Henryk Haak

Sędziowie: S.S.O. Paweł Szwedowski

S.S.O. Marian Raszewski – spr.

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2014 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Spółka z o.o. z siedzibą w S.

z udziałem M. Ś. (1) i M. Ś. (2)

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy wierzyciela

w przedmiocie zażalenia wierzyciela (...) Spółka z o.o. z siedzibą w S.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 16 grudnia 2013 r., sygn. akt I Co 4221/13

postanawia:

oddalić zażalenie

Sygn. akt II Cz 45/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu nie znalazł podstaw do nadania klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Kaliszu z dnia 5 maja 2009 r. w sprawie sygn. akt I Nc 399/09 oddalając wniosek (...) Spółka z o.o. z siedzibą w S..

W uzasadnieniu ustalili, że do wniosku wnioskodawca załączył kserokopię umowy przelewu wierzytelności z dnia 26 marca 2012 r. zawartą pomiędzy pierwotnym wierzycielem (...)Kasą (...)im. F. S.z siedzibą w G.a (...) S.a.r.l. z siedzibą w L. wraz z kserokopią aneksu nr (...)z dnia 9 sierpnia 2012 r. Dołączono także kserokopię umowy z dnia 26 marca 2012 r. dotyczącą obsługi wierzytelności 7B wraz z kserokopią aneksu nr (...)z dnia 9 sierpnia 2012 r. zawartymi pomiędzy (...) S.a.r.l. w L. a (...) Spółka z o.o.z siedzibą w S.. Ponadto w aktach sprawy znajdują się dołączone do każdego z wymienionych dokumentów kserokopie notarialnych poświadczeń podpisów osób działających w imieniu zawierających poszczególne umowy podmiotów oraz kserokopie notarialnych poświadczeń zgodności z oryginałem poszczególnych kserokopii dokumentów. Wszystkie przedłożone kserokopie dokumentów zostały poświadczone za zgodność z oryginałem przez fachowego pełnomocnika działającego w sprawie.

Rozstrzygając w przedmiocie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności Sąd Rejonowy powołał przepis art. 788 § 1 k.p.c. zauważając, że przejście uprawnień musi być wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem notarialnie poświadczonym. Co jest dokumentem urzędowym określa art. 244 k.p.c. a przedłożone w sprawie dokumenty mające potwierdzić przejście uprawnień na nowego wierzyciela nie są dokumentami urzędowymi w rozumieniu tego przepisu. Sąd Rejonowy wskazał nadto, że dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.). Podpis pod dokumentem prywatnym, aby mógł rodzić skutki wynikające z art. 788 k.p.c. musi zostać urzędowo poświadczony przez powołane do tego podmioty.

Przedłożone przez wnioskodawcę dokumenty nie mogą stanowić podstawy nadania klauzuli wykonalności zgodnie z żądaniem wniosku. Umowy przelewu wierzytelności, których kserokopie przedłożył wnioskodawca zawierane były w dniu 26 marca 2012 r., aneksy do nich podpisano w dniu 9 sierpnia 2012 r., natomiast notarialne poświadczenia podpisów pod powyższymi dokumentami miało miejsce 16 listopada 2012 r. Zatem podpisy stron pod powyższymi dokumentami nie były faktycznie składane w obecności notariusza.

W myśl art. 79 pkt 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz.U. z 2008r., Nr 189, poz. 1158 ze zm.), jedną z czynności wykonywanych przez notariusza jest sporządzanie poświadczeń. Podpisy na poświadczonych dokumentach składane są w obecności notariusza. Jeżeli podpis na poświadczonym dokumencie był złożony nie w obecności notariusza, osoba która podpisała, powinna uznać przed notariuszem złożony podpis za własnoręczny. Okoliczność tę notariusz zaznacza w sporządzonym dokumencie (art. 88 ustawy). Tymczasem w przedmiotowej sprawie notariusz poświadczył, że podpisy pod tymi dokumentami zostały złożone w jego obecności, co w żaden sposób nie znajduje odzwierciedlenia w samych dokumentach, skoro zostały one podpisane kilka miesięcy przed poświadczeniem podpisów przez notariusza. Ponadto na podstawie przedłożonych kserokopii dokumentów oraz ich notarialnych poświadczeń nie sposób stwierdzić, iż oryginały tych dokumentów są ze sobą w jakikolwiek sposób trwale połączone. Co więcej – fragmenty kserokopii pieczęci znajdujących się na złączeniach poszczególnych dokumentów wskazują, że mogły one być dowolnie łączone i rozłączane. Z tych też względów należało stwierdzić brak podstaw do uwzględnienia wniosku.

Zażalenie od tego rozstrzygnięcia złożył wierzyciel zarzucając naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 788 § 1 k.p.c. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w przedmiotowej sprawie, a w konsekwencji odmowę nadania klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień mimo spełnienia przesłanek opisanych w tym przepisie.

W oparciu o ten zarzut wniósł o zmianę postanowienia przez uwzględnienie wniosku o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień i zasądzenie kosztów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie

Zgodnie z art. 96 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz.U. z 2008 r., Nr 189, poz. 1158 ze zm.) notariusz poświadcza między innymi własnoręczność podpisu. Zgodnie natomiast z art. 88 cytowanej ustawy podpisy na aktach notarialnych i poświadczonych dokumentach są składane w obecności notariusza. Jeżeli podpis na poświadczonym dokumencie był złożony nie w obecności notariusza, osoba, która podpisała powinna uznać przed notariuszem złożony podpis za własnoręczny. Okoliczność tę notariusz zaznaczy w sporządzonym dokumencie.

Wnioskodawca w zażaleniu wskazuje, że w niniejszej sprawie stawający u notariusza ponownie podpisali podpisane przez nich wcześniej umowy przelewu wierzytelności i dotyczące obsługi wierzytelności a także aneksy do tych umów, a notariusz potwierdził własnoręczność tych podpisów. Twierdzi więc, że w niniejszej sprawie notariusz poświadczył własnoręczność złożonych w jego obecności podpisów. Z tej przyczyny w ocenie skarżącego w niniejszej sprawie wykazano przejście uprawnień w rozumieniu art. 788 § 1 k.p.c. dokumentem prywatnym z podpisem notarialnie poświadczonym.

Powyższe twierdzenia nie znajdują oparcia w obowiązujących przepisach prawa. Wskazać trzeba, że przepis art. 88 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie nie przewiduje możliwości ponownego podpisania umowy w obecności notariusza. Wbrew twierdzeniom skarżącego również żaden inny przepis prawa nie przewiduje możliwości dwukrotnego podpisywania tej samej umowy a z braku takiej regulacji z całą pewnością nie można wysnuć wniosku, iż postępowanie takie korzysta z ochrony prawnej. W art. 88 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie wskazano jasno dwie i tylko dwie sytuacje. Pierwszą, gdy podpis pod umową składany jest w obecności notariusza, a drugi gdy umowa została podpisana wcześniej. Wówczas osoba, która ją podpisała, powinna uznać przed notariuszem złożony podpis za własnoręczny. Okoliczność tę notariusz winien zaznaczyć w sporządzonym dokumencie.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma żadnych podstaw dla przyjęcia, iż zdanie pierwsze art. 88 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie ma zastosowanie do umów już wcześniej podpisanych bez obecności notariusza.

Skoro z twierdzeń wnioskodawcy i dokumentów znajdujących się w aktach sprawy wynika, że umowy i aneksy zostały podpisane wcześniej obowiązkiem stawających przed notariuszem było uznanie znajdujących się na umowie podpisów za własnoręczne, co notariusz winien zaznaczyć w sporządzonym dokumencie. Przepisy nie przewidują żadnej innej możliwości poświadczenia podpisów, a uznanie za słuszne twierdzeń skarżącego prowadziłoby w istocie do ominięcia przepisów i stworzenia nowych zasad poświadczenia podpisów, nie znajdujących oparcia w przepisach prawa.

Trafnie więc Sąd Rejonowy uznał, że przedłożony dokument prywatny nie zawiera podpisów urzędowo poświadczonych. Twierdzenia skarżącego są bowiem zupełnie dowolne i sprzeczne z obowiązującymi przepisami.

Sąd Rejonowy trafnie więc przyjął, że nie ma podstaw do nadania klauzuli wykonalności wobec nie spełnienia przesłanek wymaganych przez art. 788 § 1 k.p.c. Faktu tego nie zmienia szereg przeciwnych orzeczeń cytowanych przez skarżącego w zażaleniu, albowiem nie wiążą one Sądu w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało zgodnie z art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzec jak w sentencji.